

БУРЯД УНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй, Минисрүүдэй Советэй орган

№ 237 (13245) 1970 оной октябрин 8, четверг Сэн 2 мүнгэн

Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ. Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ. Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ.

Верховно Советэй Президиумэй гэшүүн Л. И. Брежнев, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгш Н. В. Подгорный, СССР-эй Министрүүдэй Советэй Түрүүлэгш А. Н. Косыгин, СССР-эй Министрүүдэй Советэй Түрүүлэгшын нэгэдхэн орлошо Д. С. Полянский ба албан тушаалта бусад иоурнууд Франциин Президентые угталсаа.

ХАЛУУН ОРШОН БАЙДАЛДА

Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ. Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ. Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ.

Франциин гүрэнэй толгойлошо аэродром дээрээхэ мордожо, тэрээндэ гэжэ Кремль соо тусхай бэлдэгдэн байрада ошохоёо гарахан байгаа.

Ханагаа зобохо юмэ манда үгы ха юм.

Хамгайл түрүүн манай хоорондохи худалдаа наймаа хугжөөхэ зэргэтэй. Юрын худалдаа наймаанаа гадуур хоёр ороной промышленнигуудай, шэнжэлэгшэдэй, техникүүдэй хоорондохи бодото хүндэмэри эмхидхэхэ хэрэгтэй. Тинхэдэ хоёр талада эгээн лэ эхэ ашаг тува гансал абыхын тулада бэшэ, мүн бэе бээе бари найраа ойлголсодог болохын тула тинэе хамтын худалэмэри эмхидхэхэ хэрэгтэй.

КПСС-ЭЙ БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДАЙ, МИНИСТРҮҮДЭЙ СОВЕДАЙ ОРГАН

№ 237 (13245) 1970 оной октябрин 8, четверг Сэн 2 мүнгэн

БҮХЫ УРГАСА — АМБААРТА

Тарянда оронон түрүүшын үдэрөөмнэй хойшо үргэлжэ шахуу хура бороо адхарна, ургаса хурялгын хүдэлмэридэ нилээдгүй орбо хүшэр байдал тохболдуулаа.

КУУЗИКУ ХУРЯНА

Хяан үдэрнүүдтэ хура бороон тагалгаряагүй шахуу адхаржа, ургаса хурялгада нилээд хаад хээшье наань, Мухар-Шабэрэй аймагай «Заганский» колхозой таряашад болон механизаторнууд наратай сэлмэг үдэрнүүдтэ хамбаашалан, бүхы ургасаяа саг болзор соонь, гээлтэ хорлогтойгөөр хуряага абахаяа оролоно.

Тус колхозой механизаторнууд куузику ургуулаа агрохимикескэ заабаринуудые гүйсэд шудалжа, ажал дээрээ хэрлгэлэнэй ашаар энэ ургамалые найраа ургууланхай.

Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ. Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ. Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ.

Франциин гүрэнэй толгойлошо аэродром дээрээхэ мордожо, тэрээндэ гэжэ Кремль соо тусхай бэлдэгдэн байрада ошохоёо гарахан байгаа.

Ханагаа зобохо юмэ манда үгы ха юм.

Хамгайл түрүүн манай хоорондохи худалдаа наймаа хугжөөхэ зэргэтэй. Юрын худалдаа наймаанаа гадуур хоёр ороной промышленнигуудай, шэнжэлэгшэдэй, техникүүдэй хоорондохи бодото хүндэмэри эмхидхэхэ хэрэгтэй.

РЕСПУБЛИКН КИЛХОЗ, СОВХОЗУДА ОРООНО ТАРЯНАН, СИЛОСЭЙ УРГАМАЛНУДАЙ ХУРЯЛГА, НАМАРАЙ ПЛАХ ХАХАЛАЛГА ТУХАЙ

РЕСПУБЛИКН КИЛХОЗ, СОВХОЗУДАЙ ГҮРЭНДӨӨ ОРООНО, ТАРЯА, ОГОРОДОЙ ЭДЭЭ, ХАРТААБХА ХУДАЛДАЖА БАЙНАН ТУХАЙ

1970 ОНОЙ ОКТАБРИН 5-НАЙ МЭДЭЭН (Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Таряа хурялга хураалга-лагда-линь	Силосэй Ургамалнуу үе хурялга	Намарай ПЛАХ хураалга
Баргажанай	83	64	49
Башүүрэй	96	33	54
Зэдын	81	48	99
Ярууны	66	77	10
Баунтын	9	—	—
Загарайн	92	90	41
Захаминнай	98	24	63
Кабанскийн	100,2	81	202
Прибайкалийн	83	77	82
Хажэнгийн	80	71	23
Хялгын	84	55	48
Мухар-Шабэрэй	97	84	75
Сэлэнгийн	87	97	26
Түнхэнэй	93	97	67
Ахын	—	—	—
Улаан-Удын	88	80	42
Хорин	81	59	26
Хойто-Байгалай	100	—	—
Бүхыдөө республикада:	86	73	54

1970 ОНОЙ ОКТАБРИН 5-НАЙ МЭДЭЭН (Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Орооно таряан	Огородой элээн	Хартааба
Баргажанай	17	58	68
Баунтын	—	—	—
Башүүрэй	—	96	95
Зэдын	130	64	71
Ярууны	64	37	71
Загарайн	20	64	84
Захаминнай	123	38	91
Захаминнай	—	34	131
Кабанскийн	241	33	141
Хажэнгийн	79	115	169
Хялгын	166	38	116
Мухар-Шабэрэй	105	32	73
Ахын	—	—	—
Прибайкалийн	114	40	88
Хойто-Байгалай	—	—	—
Сэлэнгийн	145	42	79
Улаан-Удын	134	73	86
Хорин	104	53	71
Түнхэнэй	87	37	93
Бүхыдөө республикада:	108	51	95

Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ. Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ. Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ.

Франциин гүрэнэй толгойлошо аэродром дээрээхэ мордожо, тэрээндэ гэжэ Кремль соо тусхай бэлдэгдэн байрада ошохоёо гарахан байгаа.

Ханагаа зобохо юмэ манда үгы ха юм.

Хамгайл түрүүн манай хоорондохи худалдаа наймаа хугжөөхэ зэргэтэй. Юрын худалдаа наймаанаа гадуур хоёр ороной промышленнигуудай, шэнжэлэгшэдэй, техникүүдэй хоорондохи бодото хүндэмэри эмхидхэхэ хэрэгтэй.

УЯЛГАЯ ШЭНЭЛБЭН

Турнтаево. (Телефонон абтаба). «Путь к коммунизму» колхозой эрхим наалшан Нина Степановна Шангина байгша оной түрүүшын 9 нара соо наамхай үнээн бүриһөө 2400 килограмм һу нааха түсэбтэй байдал, тэрэнээ 2690 килограммда хүргэжэ, абahan уялгая амжалтатай бээдүүлбэ.

Турнтаево. (Телефонон абтаба). «Путь к коммунизму» колхозой эрхим наалшан Нина Степановна Шангина байгша оной түрүүшын 9 нара соо наамхай үнээн бүриһөө 2400 килограмм һу нааха түсэбтэй байдал, тэрэнээ 2690 килограммда хүргэжэ, абahan уялгая амжалтатай бээдүүлбэ.

Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ. Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ. Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ.

Франциин гүрэнэй толгойлошо аэродром дээрээхэ мордожо, тэрээндэ гэжэ Кремль соо тусхай бэлдэгдэн байрада ошохоёо гарахан байгаа.

РАКЕТНО АСТРОФИЗИЧЕСКО ОБСЕРВАТОРИ ЗАМБУУЛИН ХУДАР ТАБИГДАБА

Нара ба тэрэнэй зарим хубинуудые комплексно гурмаар шэнжэлхын тулада ракетнэ астрофизическэ обсерватори 1970 оной октябрин 3-да Москвагай сагаар 7 час 20 минуттаа Совет-Союзна замбуулин худар табигдаба.

(ТАСС).

(ТАСС).

Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ. Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ. Франциин Президент Ж. Помпиду Москва эрбэ.

Франциин гүрэнэй толгойлошо аэродром дээрээхэ мордожо, тэрээндэ гэжэ Кремль соо тусхай бэлдэгдэн байрада ошохоёо гарахан байгаа.

Совет-Француз хөөрэлдөөнүүд

Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэд Франциин Президенттэй октябрин 6-да Кремль соо хөөрэлдөө хэжэ эхилбэ.

Совет-Француз хөөрэлдөөнүүд

Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэд Франциин Президенттэй октябрин 6-да Кремль соо хөөрэлдөө хэжэ эхилбэ.

Совет-Француз хөөрэлдөөнүүд

Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэд Франциин Президенттэй октябрин 6-да Кремль соо хөөрэлдөө хэжэ эхилбэ.

(ТАСС).

(ТАСС).

(ТАСС).

(ТАСС).

(ТАСС).

ШҮҮМЖЭЛЭЛЭЭ ТОБШОЛОЛ

(Коммунистын тэмдэглэл)

Коммунистууд социализмын мөрсөө ударидаха, коллектив соогоо түрүү ээргэдэ ябах үүргэ...

Партияна комитет ажаллаа эмхидхэхэдэ нимэл хайн эрхчилгээгэ түшлэгэнэ ха юм. Энээнээ гадна, партийна хүдэлмэриэд...

Улаан-Удын Лениний орденто мыха-консервын комбинатай партийна комитетэй секретарь нүүр В. М. Ройтбергын айдхал соо...

гараар хэгдэж байдаг ажал ушоол бин. Үйлдэбэриэдэ комплексно аргалууд багаар нэбэрүүлгэдэ...

Үйлдэбэрин гол фонднууд ашаг багатайгаар хэрэглэгдэнэ. Хэрбээ 1965 ондо гол фонднуудай нэгэ түүхэриг бүхэндэ 9 түүхэриг...

Энэ суглаан шүүмжэлэлтэйгээр үнэгээр. Илангала экономическа хүдэлмэринэ хайжаруулаха талаар...

Хүдэлмэришад кадрнууд тухай суглаан дээрэ коммунистууд дунда хөөрөөдөн гараа. Салшадла хүдэлмэришадэ олон мэргэжлэтэй болгохо тухай хэлэгдэ...

Тусоото Һунгалтын суглаан дээрэ КПСС-эй XXV съездые ажалай амжалтаар утганы тулалда комбинатай партийна организацыйн ямар хүдэлмэри ажуулаха байһан тухаа тодорхой хэмжээ нүүд хараалагдаа.

Г. ХАРЧЕНКО.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Иван Грамаковой хүтэлбэрлэдг коммунист ажалай бригадын хабсарагшад Владимир Гракович, Николай Подячев. Тэдэнэр Братскын модоной промышленностин томо комплексын хоёрдохой ээлжэнэй барилга дээрэ хүдэлнэ.

СТУДЕНТНЭРЭЙ «ИНДУСТРИЯ»

Унгарһан Һуралсалы жэлдэ малай индустриалаы техникумэй студентнэр өөһдөнгөөр хуусор 20 хүнөө бүридһэн барилгалдай отряд бин болгоо һан.

Тэрэнэ «Индустрия-70» гэжэ нэрлэд, отряды командирлар Виктор Андриевские, комиссараар Любовь Кушнирэва һунгаад, холын аян замда гарааар бэлдэ бэлэй.

ВЛКСМ-эй Бүрэлдэй обком эдэ бүлэг студентнэры Бэшүүрэй аймагы туйболочно заводто хүдэлхынэ эльгэһэн юм.

Турүүшын үдэрөө хоорондоо мүрсэн хүдэлжэ эхлэд. Красноый Ар һууринда ажауушаа, предприятин хүтэлбэрлэгшад манай студентнэры тон хайнаар утгажа абаа һон.

Ажал хүдэлмэри хэжэ һураалгүй хубууд, басагад, сэхын хэзэлбэл, абаһаар адалсадаг, түрэгэ...

Ленинскэ шалгалтын дүнгүүднээ

КОМСОМОЛОЙ КОМИТЕТ БА ТЕХНИЧЕСКЭ ҺУРАЛС

Республикнай томохон гилантуудай нисэн манай Лениний орденто локомотив-вагон завабарилгынын заводто гурбан мянга гаран залуушууд, тэрэ тоодо комсомолой 1228 гашууд тоологдоно.

Заводоной комсомолой организацый залуу хубууд, басагадэй мэргэжэл шадалыриа тээнэгүдүнхэн тулалда, гэдэнэй дунда техническа Һуралсал эмхидхэнэ.

В. И. Лениний түрөөһөр 100 жэлэй адарта ойл! Егэродын комсомолойке организациын 50 жэлэй ойл, заводдоной тулүүшын паровоз бүтээн гаргалдаар 35 жэлэй баяр—эдэ бүгдэ шүхала ушарнуудые предприятинэй комсомолнууд залуушууд ажалай амжалтаар утгажа, техника дэбжэлтэдэ үргэнөөр хабалдана.

Ильичий түрөөһөр зүүн хөлөөһи ойл баярай утгагдажа байхала, «Коммуниста һуралса» гэдэн тэрэнэй залгаа забарилгы дүүргэхын тулада заводдоной залуушууа Ленинска шалгалтада...

бүгдөөрөө хабалдаа. Мүнөө В. И. Лениний РКМ-эй съезд дээрэ залуушууд тухай үгэ хэлэһинхэнэ хойшо 50 жэлэй ойл тэмдэглэгдэжэ байхала, Ленинска шалгалтын түрүүшын дүнгүүдые гаргабди.

Заводоной комсомолой организацый залуу хубууд, басагадэй мэргэжэл шадалыриа тээнэгүдүнхэн тулалда, гэдэнэй дунда техническа Һуралсал эмхидхэнэ.

Залуу хүдэлмэришэд-эй дунда техникасы товорчтынэ һайнаар ойлдуулын тулада заводой партийна кабинет соо тулаар бүлэги бин болгогдон. Тэрэнээ өөһүддэй комсомолой организацыйнууд залуу хүдэлмэришадэй урлахан хэрэгсэлүүдые табила.

Тимиэ виставкунудые үнэгээгэдэ заводой ветеранууд, үйлдэбэрин түрүүшүүд, нэбэрүүлгэ хабалдана, тэдэнэр залуушуудда дүй дүрлэөө хөөржэ үгэдэг. Урлан нарижуулагала элэхитэйгээр хабалдааг хүтлэж, басагад үчтэ аян абалда, грамотануудтаар шагналгагда болонхой. Электрн аргаар забарилгы хэдэг залуушууд техникасы дэбжэлтын хүдэлмэриэд элэхитэйгээр хабалдажа, илангала...

шалгараа. Нёдондо тэдэнэр урлан нарижуулын 240 дурдалда оруулаа, тэдэнэйгээр 198-иын үйлдэбэриэд нэбэрүүлжэ, хамта 97,4 мянган түхэригэй алмалта ханганан байгаа. Тингээд өмн баярай жэлэй найман һара соо 163 дурдалда орол, 104-нинын үйлдэбэриэд нэбэрүүлгэдэг.

Заводоной ВЛКСМ-эй комитет ажал хубууд дээрэ шинэ техника нэбэрүүлгын, урлан нарижуулын сектор бин. Тэрэнэ илээр В. Мирзаа хүтэлбэрлинэ. Тэрэ ВЛКСМ-эй XVI съездээр табиладан зорилгонуудые залуушуудда тодо һонорһор ойлгуулжэ, техникасы дэбжэлтэдэ үргэнөөр хабалдаууахы олорчондо ажаалада, ажалай бүтээсэ ялда дэшилбэл гэжэ һонирхонгоо, Нимэ һуралсада явдал ажаллаа хэжэ байхала, залуушууд техникасы талаара эрэм бэлдэжэ дэшилүүнэ.

Һангадан олон мөөдэ болжо, ажалай бүтээсэ дэшилүүнэ һайн дурдалнуудые оруулаа.

Залуу хүдэлмэришэд-эй дунда техникасы товорчтынэ һайнаар ойлдуулын тулада заводой партийна кабинет соо тулаар бүлэги бин болгогдон. Тэрэнээ өөһүддэй комсомолой организацыйнууд залуу хүдэлмэришадэй урлахан хэрэгсэлүүдые табила.

Тимиэ виставкунудые үнэгээгэдэ заводой ветеранууд, үйлдэбэрин түрүүшүүд, нэбэрүүлгэ хабалдана, тэдэнэр залуушуудда дүй дүрлэөө хөөржэ үгэдэг. Урлан нарижуулагала элэхитэйгээр хабалдааг хүтлэж, басагад үчтэ аян абалда, грамотануудтаар шагналгагда болонхой. Электрн аргаар забарилгы хэдэг залуушууд техникасы дэбжэлтын хүдэлмэриэд элэхитэйгээр хабалдажа, илангала...

Манай комсомолнуудай эмхидхэгдэхэ байдаг энэ тэмдэглэлдэ Ленинскэ шалгалтын зорюулагдана бинүү. Шалгалтын дүнгүүд нэгдэжэ байхала, заводдоной шалгалтын мэдлэгдэлдэ «Коммуниста хэ» гэдэн Ильичий залгаа ринэ һайнаар бэлдүүлажэ, ажал дээрэ, нийтын дунда шалгалтын элэхин, комунис тэдэ үчтэ элхээр хуушунга һан хуужэ армилдэг гэжэ бидэ бидэ бидэ.

В. БОЛДИ комсомолой комитет секретарь.

БУЛТАНДА ЖЭШЭЭ

Первомайска совхозой конторо соо хүн зон олол. Совхозой директор Л. В. Вадеев мэргэжилтэдтэй, отделенинүүдые эрхилгээтэй ажал тухайда хөөрлөдөнэ.

Нэгэ хамбаандань директорһээ нигжэ асуубаб. — Нү хаалгаар ямар фермэтай хайн дүнгүүдтэб? — Леонид Васильевич удааншые һанажа һуунгүй, хойлогһоо заһад гээд: — Манай Леоновын һу хаалин ферме гансашые совхоз соогоо бэшэ, харин аймаг соогоо түрүүлжэ ябана бэше аал даа. Хаалишадны эбтэй эетэй, ажалла бэрхэ хүнүүд. Таанар сүлөөтэй һаа, зам зуураа тэрэ фермын хаалишадар уулаарайт.

Энэ экзэриной ажабайдалай замда бага һангаара гараха баатрай болгоо һон. Тэрэ нэгэ экзэни үни удаан үшөлбэй, ажалладаггүй, дүүшэрини түшөөшые биншханүүд. Залуухан багсаганд түрүүшээр хонин бүгдэ даалгараһан юм.

Энэ экзэриной ажабайдалай замда бага һангаара гараха баатрай болгоо һон. Тэрэ нэгэ экзэни үни удаан үшөлбэй, ажалладаггүй, дүүшэрини түшөөшые биншханүүд.

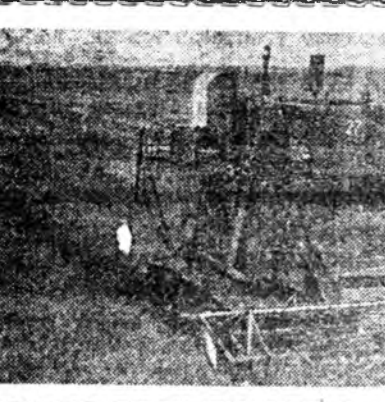
Энэ экзэриной ажабайдалай замда бага һангаара гараха баатрай болгоо һон. Тэрэ нэгэ экзэни үни удаан үшөлбэй, ажалладаггүй, дүүшэрини түшөөшые биншханүүд.

Энэ экзэриной ажабайдалай замда бага һангаара гараха баатрай болгоо һон. Тэрэ нэгэ экзэни үни удаан үшөлбэй, ажалладаггүй, дүүшэрини түшөөшые биншханүүд.

Репортаж

Энэ экзэриной ажабайдалай замда бага һангаара гараха баатрай болгоо һон. Тэрэ нэгэ экзэни үни удаан үшөлбэй, ажалладаггүй, дүүшэрини түшөөшые биншханүүд.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: фермын эрхин хаалишан Е. П. Яковлева.

Д. САМУЕВАЙ фото.

ЭКСКАВАТОРЩИК

Петр Илларионович Коноваловтай хоёр жэлэй үедэ уулзажа хөөрлөдөнэ тэмдэглэһэн хүн. Тингээд Холбоолонхой хурхалда нэмэлт аргаар нүүрэй малгааг байһан юм. «ЭК-4» маркийн хуушэ экскаваторһаа шадалар бэрхээр жолоодон, хүдэлмэриэд дундалаа онсо шалгарһан, малгаатай болонхой байгаа. Ажал хэрэг тухалаа тобохонһоор хөөржэ дүртгөө: — Онгон техникэдэ үчтэ зүрхэнһөө дурдалха, шорой тоорһын холдо аргалжа, сбарлэжэ байха хэрэгтэй. Тингээд амжалта элэхитэйгээр дурдалдаха бинүү,— гэжэ түбүгэн дайрууханаар хоёрн гэжэ бэлэй.

Тэрэ гэдэнһээ хойшо аяар хоёр жил үнэгээр. Энэ хугасаа соо хэдэ эхэ хинтала болон, шалгалгад гээшэ. Холбоолонхой уурхай хушанхайһаа хоёр дахин үргэн эхэ болонхой байба. Минич танил, эрхим экскаваторщик Петр Илларионович Коновалов түрүүшүүдэй тоодо абаһаар.

Манай комсомолнуудай эмхидхэгдэхэ байдаг энэ тэмдэглэлдэ Ленинскэ шалгалтын зорюулагдана бинүү. Шалгалтын дүнгүүд нэгдэжэ байхала, заводдоной шалгалтын мэдлэгдэлдэ «Коммуниста хэ» гэдэн Ильичий залгаа ринэ һайнаар бэлдүүлажэ, ажал дээрэ, нийтын дунда шалгалтын элэхин, комунис тэдэ үчтэ элхээр хуушунга һан хуужэ армилдэг гэжэ бидэ бидэ бидэ.

В. БОЛДИ комсомолой комитет секретарь.

Набтархан шалгалтын шаргал улаан наран дүрэлдэнэ урлахана, элхэ Хангуута-Нуурай сотор дээрүүр адалжа, талда түүдтэй носоко байһан улааһань, Хаанһань дара алта» тэһэн вагонууд шалгалта хуугайлаа, ордонхой важаа хонгор болонхой. Эгээл энэ үгэ шалгалтын хөөрлөдөнэ арга баяр тэһэн элхэлдэ. «Ажалда гарахын урлахана, һойсного баян хуртой гүг» гэдэ мэтэнь бидэ толгой соо хуулгажа байһан юм.

П. Илларионович.

МКСМ-эй гэшүүн Ана-
ний Шербаков Совет Ар-
мын зэргэд алба хэжэ
хэвчлэнгээ үүрээр түрэл
хүндэргэд колхоздо меха-
низаторар хүдэлжэ эхил-
сэн. Тэрэ гэнээр гурбан
хүндэргэ. Энэ үе соо за-
механизатор ажалдай
дүршэлтэй болонхой.
Аша оной гарья хуряал-
хад Анатолий Шер-
баков өөрингөө «СК-4» тү-
рэл комбайнаар үдэр бү-
дэ 20 гектарай оргоо
на хуряадаг байгаа.
УРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-
удын аймагай «Авангард»
түрэл механизатор А.
Шербаков.
А. ВЕСНИНАГАЙ фото.

СОЁЛОЙ ЁНИН
АРТИСТНАР ХЭЖЭНГЭДЭ
Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ
Буряад драмн театрай артист-
нар манай Хэжэнгэдэ хүндэтэй
айлшад болодог. Тэдэний
нааян ержэ, эндиш ажалша-
дэ тон хээр бэсүүрээ.
«Тангариг» гэжэ Н. Шагжинай
бэшээн, «Рим-17», «До постр-
бования» гэжэ ород хэлэн дээрэ
табидаһан жүжгүүдэ айма-
гайманай түб хуурида ажануу-
шад эхэтэ һонирхон хараба.
Хүүшын жүжгэй түгэхэдэ
айлшад мурдогдоо зориула-
гдана халуун хани үгэ хэлэгэн
болоо. Аймагүсэдкомой культу-
рын таһагыг даагша Б. Г. Гом-
боев жүжэг харагдай зүгшээ
баяр баясхалан хүргэхэтээ хам-
та, театрай коллективтэ сааша-
даа ушоот эхэ творческо амжалта
туйлахыень хүсээн байна. Мүн
тинхэдэ КПСС-эй райкомой болон
аймгүсэдкомой Хүндэлэлэй гра-
мота Х. Намсараевай нэрэмжэтэ
Буряадай театрай коллективтэ
баруулагдаа.
ШЭНЭ КЛУБУУД
Баяхан аймагай Хүхэ-Добо бо-
лон Вознесенск гэжэ хуури-
гуудта шэнэ клубууд нээгдэбэ.
Нютагайгаа клуб соо сүлөөтэй
сагаа хүхүү сөнгөлгөөр үп-
гэргэхэ аргатай болон эндиш
арад зон тон хээр урмашан ба-
сажа байна.
П. УГРЮМОВ.

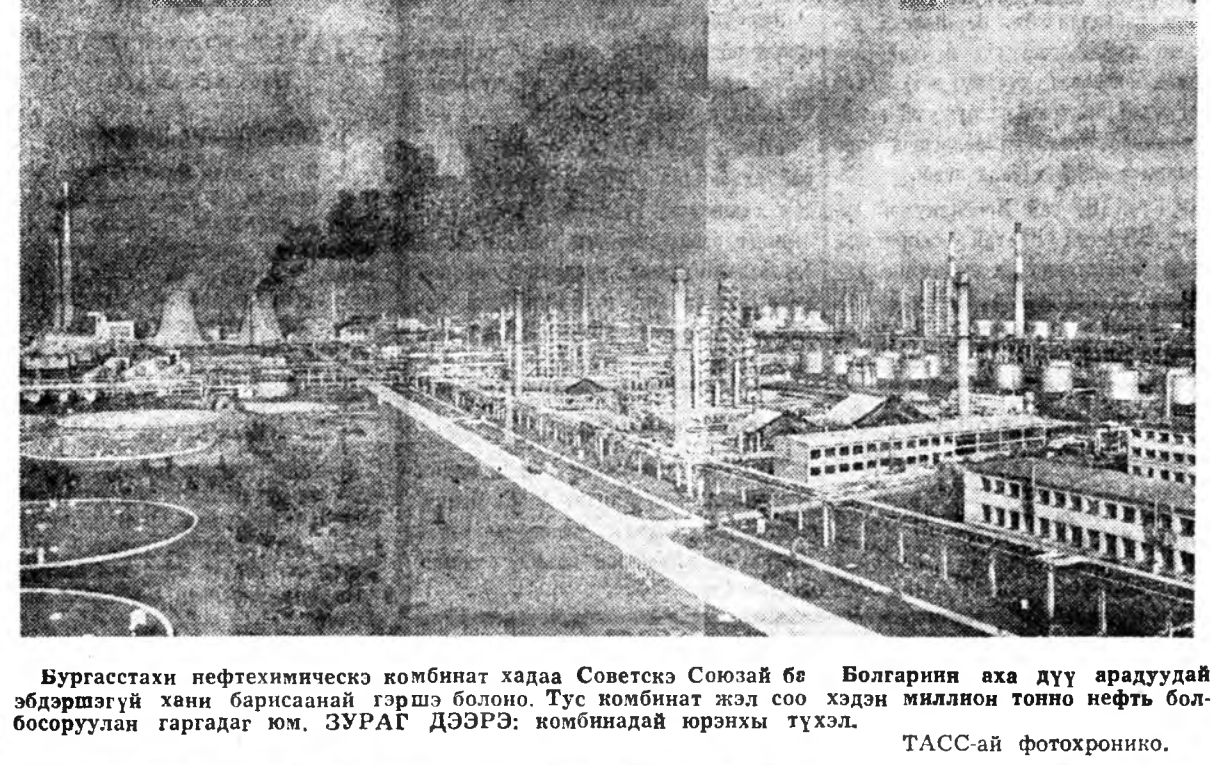
ОЛОНИТЫН ХҮСЭНДЭ ТҮШЭГЛЭХЭ
Түрэлхидэй суглаанһа тэмдэглэл
«Харууһан гэжэ нотаг—бри-
гадын түб. Харууһанһа арбаад
модной эйдэ тарашан хэдэ
хэдэн холын отарануудай хони-
шод үдэһын боро хараанаар хү-
ржэ эрээд, эндиш эхин хүр-
гуулин байшан соо сугларба.
Харууһанай эхин хүргуулида
хурдаг үхүүдэй эхэ, эсэгээр
суглаанда эрбэ гэшэ. Нэгдэ-
хи четвёртин тэн багта болон
иниэ суглаан дээрэ хэлсэхэ
юмэн бил байгаа һаа даа.
Баражанай аймагай Баян голы
сельскэ Советэй мэдэлдэ байдаг
Харууһанай эхин хүргуулида
эгээл нэгэ нима юрын суглаан
болонхой юм.
**1. ХУРАЛСАЛАЙ ШЭНЭ
ПРОГРАММА ЯМАР УДХАТАЙ?**
Харууһанай эхин хүргуулине
даагша, дүй дүршэлтэй багша
Арсаланов Нима Цыренович энэ
асуудалаар элдхэл хэбэ.
Мүнөө сагай эрдэм, техникэ
тулай эхэ амжалта туйлаа. Хүн-
эй гараар бүтээгдэһэн хэмэл
одод замбуулинай дайдаар ялал-
тан ниндана, автомат станци
Һара дээрэ бууһанайгаа улаа
шорьёнь малтаа. Газар дээрэ
асарна, автомадай эди шадта хү-
сэнь ардагта хазарлана. Ушар
тимэһээ мүнөөнэй хүн бүхэн,
үхүүдүд ашиһе талаараа тэгшэ
эрхэм болбосорлойт. Хүбэлгэн
улаатай болонхой шуу. Тимэ-
һээ хэдэн арбаад жэлэй саада
тээ зохогдохон хушан програм-
маар хүргуулинуудта ном залха
аргагүй болон гэшэ. Хуралса-
лай философн, экономик болон
түүхн асуудалуудта бэшэнэй
зохоболуудтай ажалшады арга
олохо танилсууд хэй байдаг
һэн. Ороноо фашизм эзмэлгэһээ
сүлөөлсөөр байгуулагдана
«Партиздат» хэбэлэй нэн тү-
рүүн барлан гарганан зохиол-
тоодо Владимир Ильичэй зөмбөл-
нууд, совет орон тухай хөөрөн
брошюрууд ороо бэлэй.
**ЗУГЫН ТОЁ ХАРИ
ГҮРЭНҮҮДТЭ ХУДАЛДАНА**
БУДАПЕШТ. Байгша он соо
Венгри харин гүрэнүүдтэ зур-
галан мянган тоно зугын тоно
худалдаха юм. ГДР, Австри, ФРГ,
Франци мотын Европан гүр-
нүүдтэ гадна, Хойто Африкын
зарим ороонууд, төршөлөн Ион
Венгриһээ зугын тоно худалдан
абана.
Венгри аймагта амтайһээ,
эмхэлхэ шанартайһээ зугын то-
но үйлдэрийдэг юм. Ойрын
жэлүүдтэ зугын тоно хили
саанахи гүрэнүүдтэ 60—70 про-
цент эхөө ардай Венгри эльгээ-
дэг болохо гэжэ мэргэжэлтэ
тоолоно.
(АПН—«Прагпресс»—
«Будапресс»).

АРАДАЙ ХИНАГШАДАЙ БУЛАН
ОНШОТОЙ ХҮДЭЛМЭРИЙН
УРАГ ДЭЭРЭ
Энэ оройн түмэр зам ам-
ниһээ гурба халах дахин
хэрэгдэгдэнэ. Газарта,
бууд харылаа бүри
амагшаа зорилуу түмэр
урда холдоо табигда-
һа.
Энэ үшөө нэгэ шухала зо-
ноо—вагонуудай эрбээ тур-
ша ашагладасынь улам
хурдан, ашаа хээр зөөхө
хөөрөө. Энэ талаарин Улаан-
удын отделение абад хараба,
шэ дээрэ яһада һайн тү-
рэл юм. Ашаа зөөхө тү-
рэл дүрбэлдэг. Вагонууд
хилгала даалгари гүйсэд-
дэг. Тез түмэр замшад ту-
һаһаа амагангүй, бү-
рэл амжалта туйлаха арга, хэ-
рэгтэй нөөсүнүдэй уха-
лал бэлдэргэ заншалтай. Эн-
дэнийн нийтин инспек-
торууд ондоогоор хэлбэл, ара-
дагшад илангала эхэ эдб-
һаа гаргажа, вагонууды
һайр хэрэгсэлхэн тула то-
руудалда, һанамжануу-
һууһан байна.
Энэ тээхэ, буулгаха үедө
һэй салалтайгаар хүдэл-
һэнүд эбдэрдэг, тингээ
һэй забабаригтаа оржө
һаагала, мүнөө зөөри
дэ гаргашалагдал тула
һаа гэдэ, эзэниие һайр
һаа тээхэ гэжэ арадай хи-
нал шидэһэн байна.
Энэ тээхэ вагонуудай пар-
тизанай нэгэ хүйн амхуу-
һаа станцида ашаалагда-
һаагайгай юм. Тимэһээ
станцины хүдэлмэригшад,
һэй инспекторуудай абуу-
һалтын, амхидхай хү-
сэнь тухай тошоор тогто-
һа.
Энэ үсэлгүй байгаа хангаа,
һэй вагонууды ашаала-
һааг шалгажа, хилгэ бай-
һын инспекторуудай со-

ОЙН БАЯРАЙ МҮНГЭН МОНЕТЭ
ПРАГА. Чехословакиин гүрэнэй
банк ойн баярай мүнгэн монетын
проектин конкуре сонсохо. Чо-
хословакиин коммунист партиин
байгуулагдаһаар 50 жэлэй
(1921—1971 онууд) гайхамша-
гтай ойн хүндэлэлдэ бэлдэхэлэй про-
граммын ёһоор энэ монета гаргал-
һа юм. Ойн үдэрүүдтэ — өрш-
хэ жэлэй май соо — шэна мүн-
гэнэй энэ тэмдэг хэрэгсэлдэ ор-
хо байна.
**ПАРТИН СЪЕЗДЭ —
АМАЛАЙ БЭЛГҮҮД**
ПХЕНЬП. Октябрь һара соо
болхо Корейн Ажалай партиин
табадахы съезди республикн
хүн зон ажалай шэнэ амжалта-
нуудаар угтахга гэжэ бэлдэ-
һа. Томо промышленна пред-
прияти болон барилгануудай кол-
лективүүд съездин хүндэлэлэй
вахтада жагсанхай. Нютагай про-
мышленностины хүдэлмэригшад
энэ бэлдэлтэ үдэрэ утгуулан,
үргэн нийтин хэрэгсэлхэн эд
бараа тусбөө гадур үйлдэ-
рийдэн гаргана. Жэжээлдэ, канце-
лярска хэрэгсэлхэн үйлүнүмэ
үйлдэрийдэг табан тоно бэшэ
фабрика Чансон үездэ ашагал-
гада үгтээ. Мүн э тэрэ үездэ
барилдан мяха буйлуудад за-
вод түрүүшнээ продукция
100 гаран тоно колбаса гаргаа.
Һүнэй завод 20 тоно сыр болон
төөрөг үйлдэрийдэг. Сакжу
үездэх тусбөөр хараалагдан
ёһөн предпритияны зургаанын
ашагладжа эхилэ. Тэдэ пред-
притиянууд 50 шахуу анзын эд
барда гаргаха юм.
Нютагай промышленностин
предпритиянууды олоор барилга
хада зарим районуудай хүн зо-
ной ажалгүй байгыг усадха
юм. Юб гэхэдэ, тэдэ районуудта
хүдөө ажаһын хүдэлмэрийн дү-
рэхэдэ, хүн зон сүлөөтэй болодог.
ХАНОЙ ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД
ХАНОЙ. Хүн зоной ажаһууа
байрын гэрнүүдэй барилга энэ
үргэн далайсатайгаар абуулагдана.
Америкн дээрмэһэдэй бомбод-
гоһоо һандаран гэр байранууды
һэрзэн бодохоһоо гадна, хотын
барилгын трест «Ван Чынг»,
«Чынг Динь» болон «Нен Ланг»
гэһэн гурбан эхэ булгэ байрын
гэрнүүдэ ашагладжа үгэхэ бо-

ЖОЛООШОДОЙ ГЭМЭЭР
Сагаан-Моринһоо Закаменск го-
род ошохо гү, эди һөрөөг оусаха
болодохо, Борто нотаг дүрэтэ
17 модо ябагаар балирха баатай
болондой. Юб гэхэдэ, Сагаан-
Морин ошохоо залхуурһан жо-
лоошод Борто нотагһаа саашаа
ошохо аргагүй, харгынь шабар
шабахтай муу гөһөн шалтаг бари-
даг заншалтай болонхой.
Үндөө, Сагаан-Морин Борто
хосрой хоорондохы харгы ямар-
шые машинны ажаа байхаар то-
дот байн юм. Закаменск АТП-
гэй хүтэлбэригшэд дурсагдаһан
харгыг гүйсэд шалгажа үзэнгүй-
гөөр, зарим залхуу, хойрго жо-

Бургастан нефтехимическэ комбинат хада Советскэ Союзай 66 Болгарния аха дүү арадуудай
эбдэрлэй хани барисанай гэршэ болон. Тус комбинат жэл соо хэдэн миллион тоно нефть бол-
босоруудан гаргадаг юм. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: комбинатай юрэнхы түхэл. ТАСС-ай фотохронико.

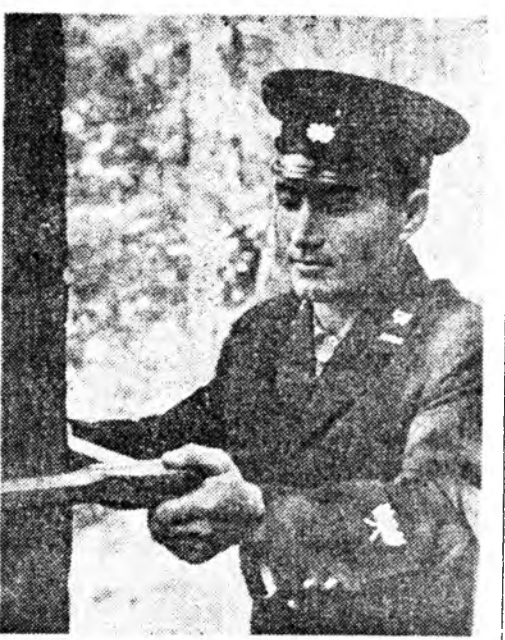
20 жэл соо сохон лэ
хат,— гэжэ шотгойхоноор
Тимэһээгүй лаха гэжэ.
Энэ жэл ашаалахын тула
бүтээгдэлгэ бэшэ. Энэ-
Михоко хэрэгтэй бишуу,— гэ-
жэ муртөө, долоон жэл
барилгугүйгөөр тэрэ эске-
һээ ашагладжа байһан тухай
мэргэжэлтэ хөөрбө.
— Шиний түлөө хэн газар мал-
таха? Угайхадаа, В. Бала-
лешников шабарта һуушаба ха юм,—
гэжэ дүтэ хүрэхэгүй хэбэртэй-
гээр төрөн дугарба.
— Балалешниковай иигжээ
үни һуугаа һаа, бидэ бүриһе эхэ
гарзада орохобди. Энэ дары ту-
һалха хэрэгтэй,— гэжэ Петр эсхэ
рууһн хэлэбэ. Тинн, хүтэлбэриг-
шээ арайһы гэжэ үгдөө оруу-
лаад, нүхэртөө туһалхаа ошоһон
юм. Тэдэнэр хоёрдохи үдэртөө
арайл гэжэ шабарһаа гаргаа бэ-
лэй. Бэрхэ машинистүүд бүри-
һе зорингойгоор хүдэлжэ, хо-
жолдонхой неделин хугасаа соо
хүсэлдүүдэхэдэ, Петр Коновалов
хара амаа хараад юбадаг хүн бэ-
шэ юм. Нүхэдтөө туһалха, хам-
тын хүсөөр амжалта туйлаха гэжэ
бүхэ хаба шадалаа ходо зориу-
даг гэһэнэ. Тимэһээ нүхэдэйгөө
дунда хүндэтэй, Холбоолонхой
уурхайн түрүү хүдэлмэришадэй
нэгэниһе болоо бишуу.
Петр сэрэгтэй хүргуулиһаа та-
бигдаад, нүүрнэһэн болохо зорил-
гойгоор Галуута-Нуур эрээ һэн.
Түрүүшээр 7-хи шахтада хүдэл-
дэг. Үдэһиндөө һураһаа, дунда хүр-
гүүдэй дүүргэд, эснаваоторци-
гай мэргэжэл шудалһан юм. Тин-
гэжэ энэ доорон машина жооло-
дохо эрхэтэй болоо бэлэй. Балшар
заахан һананһаа ажал хэжэ хү-
дэргэһэн тула, хүдэлхэдөө зорин-
гой, сог залитай ябадаг байба.
Тинн халаанайгаа даабари ходо
хүдэлхэн дүүргэдэг болоо бэлэй.
Энэһэнгээ түлөө «Шахтер ал-
дар» гэһэн хоёрдохы, гурдадахы
шатын тэмдэгүүдээр, Хүндэлэлэй
хэдэн олон грамотануудаар ша-
гналдан байна. Өрхим түрүү
аңал нима үндэрээр сөгнөдөгдөг
ха юм.
Буряад оройнгоо промышлен-
ностины хэрэгсэлхэ нүүрһээр
бүрин хангахын тула, П. Коно-
валов лабхар эршэ, эрмэлзлэйтэйгээр
хүдэлжэ байна.
К. ЖАМЬЯНОВ.

ХУНГАГШАД ХАМААГҮЙГӨӨР ХАНДАНА
Энэ оной ноябрийн 3-да США-
гай конгресстэ хунгалта үнгар-
гэгдэхэ юм. Тимэһээ, мүнөөн-
һөө ахилэн энэ орон соо үргэн
кампани дэлгэрбэ. Түлөөлгөшөд
палатын 435 депутат бүхэдөө
сенатай 100 гөшүүдэй 35-нь тэ-
рэ үдэр шэнээр хунгагдаха ёһо-
той. Гадаа, 50 штатай губерн-
торуудай 35-нь, 45 штатай хуу-
ли гаргалһын суглаанай гөшүүд
шэнээр хунгагдаха ёһотой юм.
Хунгалтын политическэ эхэ
уаха шанартай байгааһе һаань,
Америкн үргэн нинта хунгал-
һад тэрээдэ эхэл хамаагүйгөөр
хандана. Ушарһын юм ба гэхэдэ,
политическэ тусалһууды
эзэлэхэ республиканскаһе, де-
мократическэһе партинууд
дэбүүдэгдэһэн олон кандидату-
удтай оройн үсэлхэ хуула
хойшуулаһагүй зорилгонууды
зүбшэн хэлсэхэ дургагүй, тэ-
дэни шидэхын тулада зохи,
таатай дурадалһууды оруула-
гүй гээд хунгагшад тоолодог бай-
на.
Олонитын һанамжа шанжэл-
дэг Америкн институт улад зо-
ной һанамжа һаа асуужа абһан
байгаа. Тинхэдэ, орон соохи
ажал харгүүдэ США-гай хоёр
гол партиин алиһинь дээрээр
ниидэхэ шадахай гөһөн асуу-
дал табихан байгаа ха. Асуудала
харуу үгэһэдэй 31 процентн
демократуудай тала бараа, 19
процентн республиканскаһе
мөшөө, 39 процентн—хоёр пар-
тийн хоорондохы илгээ өлгө-
һөнүдэн гэжэ харуулаа. 11
процентн юрение гээд харуу-
сагүй юм. «Хоёр партиин хо-
орондохы илгээ өйтөгдөггүй» гэжэ
«Юнион» гэжэ һанадаггүй.
50 процентн хоёр партиин поли-
тикада США-гай үргэн олонити-
нэй эгнээгүһөө эхэл элөө
хууула гөһөн табигат «Юни-
тет» стейте нивэ энд Уорлд Ри-
порт» гэжэ консервативна газар
гарганан байна.
Али һаган партиин хуулига
кандидадай тодорхойлодог «эхин
хунгалтада» үсөөн тоото хунга-
гшад хабалдан ушар орон соо
бин болошо нимэрхүү һанал бо-
донууды дахин лабжа ха-
руулаа.
«Оройн урда байгаа хурса
асуудалһууды шидэхэдэ дуу-
һуудла үгэхэ нүлөөлхэ байһандаа
хунгалтад этгэдэггүй» гэжэ
«Нью-Йорк таймс» газетин шен-
жалагшэ Джеймс Рестон анэнтэй
даһарамдуулан бэшэбэ. «Дуугаа
үгөөһе һаамни, юун хуулиха
юм» гэһэн урмугүй үгэнүүд бү-
хы орон соо дуудана, гээд тэрэ
бэшэһэн байна.
Хунгалтад нимээр хандаха
ябадада мун кандидатуудай
өһөһыншэ баримтадаг хараа
бодол туһа хүргэһэдэ. Вьетнам-
дахы дайн эрэг, США-дахы үг-
тэй ядуу байдал, инфляци, ра-

АЖАЛШАДАЙ БЭШЭГҮҮДНЭЙ
ЖОЛООШОДОЙ ГЭМЭЭР
Сагаан-Моринһоо Закаменск го-
род ошохо гү, эди һөрөөг оусаха
болодохо, Борто нотаг дүрэтэ
17 модо ябагаар балирха баатай
болондой. Юб гэхэдэ, Сагаан-
Морин ошохоо залхуурһан жо-
лоошод Борто нотагһаа саашаа
ошохо аргагүй, харгынь шабар
шабахтай муу гөһөн шалтаг бари-
даг заншалтай болонхой.
Үндөө, Сагаан-Морин Борто
хосрой хоорондохы харгы ямар-
шые машинны ажаа байхаар то-
дот байн юм. Закаменск АТП-
гэй хүтэлбэригшэд дурсагдаһан
харгыг гүйсэд шалгажа үзэнгүй-
гөөр, зарим залхуу, хойрго жо-
лоошодой худал үгдэ этгэһэнэ.
Баан-гол—Сагаан-Морин гөһөн
маршрудаар Закаменск гөршөд
үдэр бүхэндэ гарадаг автобус зо-
рион газартаа хэрэнгүй холо бу-
сашана.
Даажа абһан ажалдаа хайша
хэрэгээр хандалаг жолоошодой
гэмээр Сагаан-Мориндо ажаһуудаг
ажалтай ябадаг эрчүүд энэ
жо, хэзээ амарха юм гөһөн
асуудал шидэхэ саг тулажа
эрэ баша гү?
**Р. ГАРМАЕВ, Б. ШАГДАРОВ,
Сагаан-Морин нотагта
ажанууһад,
Б. ШОЕНОВ, Р. ШАГДУРОВ,
Цахир тосхондо ажанууһад.**
«Эхин хунгалтын» дүрбэнэй
һүүдээр хунгуулин урда тэхи
кампани түгэхэһэйгөөр шатада
дамжан оробо. Демократическэ
партийн кандидатуудай шүүм-
жэллэхэ өһөһыншэ правительст-
вон ажал ябууһыг хөһөһөн
һэдэжэ, кандидатууд-республика-
нэцууд хураггүй олон асуудал-
һууд дээрэ тогтожо мүнөө үгэ хэ-
лэхэ ёһотой гээд, политическэ
ажалһалтад тоолоно. Хоёр пар-
тийн ажал абуулаада олон түмөн
хунгалтад этгэхэһэ болино-
лиһын, хунгалтын урда тэхи
кампанини билдагу худал ша-
һадаагаар оройн урда тэхи
хурса асуудалһууды шидэхэ
аргагүй гэжэ тэдэнэй өйлөгдөг
болонһинь бүри мүнөөһөө апл
болобо.
**Г. ФРИМАН
(ТАСС ай корп.)**
Нью-Йорк.

Улаан-Удын ай-магай Ивалтын лес-хозой Оронго нота-гай лесничествын хүдэлмэрлэгч Михаил Серафимович Яковлев арбан гур-бан жэлэй турца соо ой моной ажахыда хүдэлмэ-рилнэ. Энэ нүхэр өөрийн даабарта ажалда оролдосо-той найнаар ханда-жа, олоной дунда хүндэтэй болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. С. Яковлев ажал-даа.

3. ВЕСНИНАГАЙ фото.

1. АЛТАН БОРОО

Тайвч бурхон Сөгэн Хуан ой соогур алхалда, гоё бэлэй. Хүхын дуута, хүжюу зугаата нажарай сагта, Сөгэн Хуамни, сөгүү найхан болоодогини! Хуан бүхэйн ногоон набишта саамсаа үмдэжэ, гүлмөр басагадай уга сагаан хүнүүд мэтэ жэбжэгэр бээрээ ниншээ тиншээш тун халзан, хуынэн хүндийн хуынэн эрхэйн набишта уран зулгы шүлгөө уйна наар нуугаа дэ. Хойморой шнй ногоон үсүү тулаан. Тэрэн соогур зуралзан эмннэ морной толгой нэгэ харгадана, нэгэ үгы болоно. Баруун нугаршн бадма сэгсүгд олоор бадаржа, бур хароанай наандаа, үдэр хонгёо сохорто эрхэйн басагад, бэрэд мэтээр бай-хан толгойнуудаа дохичо, дүхэргэй дунда гарван эсэйн хуууеу найхашаан, гоёшоон шэнгээр гүрбэлзэнэд. Урда манлаар-шн улаан шара абдарга-маа сасаржа, жэгдэ урга-нан тужые зубиад, саа-шахдаа ямар гоёо!

Эгэл энэ үедэ агаарта— арюун хангай Толгой эрмэ-мэ, уйтхан нүднөөм улаан гоожмо хангай! Наа-барды, бадархы ханада-маан дорюун, үзэхэлэн, байхан гэшөөшн, миннэ Сэгэн Хуан Нимэл сарюун дайдаа түрэнэ хадаа ломхон найхан, нимэл арюун аюлаха хүсөөн миннэ эдир наханам хүсүүлнэ!...

Эгэл энэ үедэ агаарта— арюун хангай Толгой эрмэ-мэ, уйтхан нүднөөм улаан гоожмо хангай! Наа-барды, бадархы ханада-маан дорюун, үзэхэлэн, байхан гэшөөшн, миннэ Сэгэн Хуан Нимэл сарюун дайдаа түрэнэ хадаа ломхон найхан, нимэл арюун аюлаха хүсөөн миннэ эдир наханам хүсүүлнэ!...

ШАРА НАБШЫН ХАЛУУН

ХОЁР ЭТИО

байдал, хүлөөнэй ямар-шэ тэмдэг, шэжэ дуугүй амисхаал тогтошон шонг. Угтоогур бодон гэнэй мни, дарзагар сагаан хюруу эдодой баала дэугур яла-жана, ольбоной амь абанан ногоон набиштад татагад гэдэ абба. Сэбигадашалан нугын нуруу баа мүнэн сагаан. Шаргаар нолжор-моор. Тинээр байтар нара-тай асрахан эли болжю, сайбар сагаан хувадай шү-шэрнүүд хүйтэн хүйлээ ад-хаба. Тэтты даа!

Удэр, хонгоуд үнгэржэл биннэ. Удэрнэ халуун тү-ниндөө—гагалюун. Наран хюруу хоёрто набиша намас-тэсбөгүн. Наран хюруу хэр-хөөрөө алтан болошобо юр-тэмса.

Сэгаан нуурайм эрвэн тариалан—алтан шара. Бүр-лэн хада сэл ногоон байнан Сөгэн Хуамни—алтан ша-ра. Ээ даа, ингэд лэ яба-шадаг ногоон хана! Ээ даа, ингэд лэ үнгэршэдэг дуу-тай, шуутай нажар, үелэн, дурлаан, үгын сэгсг дэг-гүүр хүлбэршөн эдир залуу сагай!

байдал, хүлөөнэй ямар-шэ тэмдэг, шэжэ дуугүй амисхаал тогтошон шонг. Угтоогур бодон гэнэй мни, дарзагар сагаан хюруу эдодой баала дэугур яла-жана, ольбоной амь абанан ногоон набиштад татагад гэдэ абба. Сэбигадашалан нугын нуруу баа мүнэн сагаан. Шаргаар нолжор-моор. Тинээр байтар нара-тай асрахан эли болжю, сайбар сагаан хувадай шү-шэрнүүд хүйтэн хүйлээ ад-хаба. Тэтты даа!

Удэр, хонгоуд үнгэржэл биннэ. Удэрнэ халуун тү-ниндөө—гагалюун. Наран хюруу хоёрто набиша намас-тэсбөгүн. Наран хюруу хэр-хөөрөө алтан болошобо юр-тэмса.

Сэгаан нуурайм эрвэн тариалан—алтан шара. Бүр-лэн хада сэл ногоон байнан Сөгэн Хуамни—алтан ша-ра. Ээ даа, ингэд лэ яба-шадаг ногоон хана! Ээ даа, ингэд лэ үнгэршэдэг дуу-тай, шуутай нажар, үелэн, дурлаан, үгын сэгсг дэг-гүүр хүлбэршөн эдир залуу сагай!

байдал, хүлөөнэй ямар-шэ тэмдэг, шэжэ дуугүй амисхаал тогтошон шонг. Угтоогур бодон гэнэй мни, дарзагар сагаан хюруу эдодой баала дэугур яла-жана, ольбоной амь абанан ногоон набиштад татагад гэдэ абба. Сэбигадашалан нугын нуруу баа мүнэн сагаан. Шаргаар нолжор-моор. Тинээр байтар нара-тай асрахан эли болжю, сайбар сагаан хувадай шү-шэрнүүд хүйтэн хүйлээ ад-хаба. Тэтты даа!

Удэр, хонгоуд үнгэржэл биннэ. Удэрнэ халуун тү-ниндөө—гагалюун. Наран хюруу хоёрто набиша намас-тэсбөгүн. Наран хюруу хэр-хөөрөө алтан болошобо юр-тэмса.

Сэгаан нуурайм эрвэн тариалан—алтан шара. Бүр-лэн хада сэл ногоон байнан Сөгэн Хуамни—алтан ша-ра. Ээ даа, ингэд лэ яба-шадаг ногоон хана! Ээ даа, ингэд лэ үнгэршэдэг дуу-тай, шуутай нажар, үелэн, дурлаан, үгын сэгсг дэг-гүүр хүлбэршөн эдир залуу сагай!

байдал, хүлөөнэй ямар-шэ тэмдэг, шэжэ дуугүй амисхаал тогтошон шонг. Угтоогур бодон гэнэй мни, дарзагар сагаан хюруу эдодой баала дэугур яла-жана, ольбоной амь абанан ногоон набиштад татагад гэдэ абба. Сэбигадашалан нугын нуруу баа мүнэн сагаан. Шаргаар нолжор-моор. Тинээр байтар нара-тай асрахан эли болжю, сайбар сагаан хувадай шү-шэрнүүд хүйтэн хүйлээ ад-хаба. Тэтты даа!

Удэр, хонгоуд үнгэржэл биннэ. Удэрнэ халуун тү-ниндөө—гагалюун. Наран хюруу хоёрто набиша намас-тэсбөгүн. Наран хюруу хэр-хөөрөө алтан болошобо юр-тэмса.

Сэгаан нуурайм эрвэн тариалан—алтан шара. Бүр-лэн хада сэл ногоон байнан Сөгэн Хуамни—алтан ша-ра. Ээ даа, ингэд лэ яба-шадаг ногоон хана! Ээ даа, ингэд лэ үнгэршэдэг дуу-тай, шуутай нажар, үелэн, дурлаан, үгын сэгсг дэг-гүүр хүлбэршөн эдир залуу сагай!

байдал, хүлөөнэй ямар-шэ тэмдэг, шэжэ дуугүй амисхаал тогтошон шонг. Угтоогур бодон гэнэй мни, дарзагар сагаан хюруу эдодой баала дэугур яла-жана, ольбоной амь абанан ногоон набиштад татагад гэдэ абба. Сэбигадашалан нугын нуруу баа мүнэн сагаан. Шаргаар нолжор-моор. Тинээр байтар нара-тай асрахан эли болжю, сайбар сагаан хувадай шү-шэрнүүд хүйтэн хүйлээ ад-хаба. Тэтты даа!

Удэр, хонгоуд үнгэржэл биннэ. Удэрнэ халуун тү-ниндөө—гагалюун. Наран хюруу хоёрто набиша намас-тэсбөгүн. Наран хюруу хэр-хөөрөө алтан болошобо юр-тэмса.

Сэгаан нуурайм эрвэн тариалан—алтан шара. Бүр-лэн хада сэл ногоон байнан Сөгэн Хуамни—алтан ша-ра. Ээ даа, ингэд лэ яба-шадаг ногоон хана! Ээ даа, ингэд лэ үнгэршэдэг дуу-тай, шуутай нажар, үелэн, дурлаан, үгын сэгсг дэг-гүүр хүлбэршөн эдир залуу сагай!

байдал, хүлөөнэй ямар-шэ тэмдэг, шэжэ дуугүй амисхаал тогтошон шонг. Угтоогур бодон гэнэй мни, дарзагар сагаан хюруу эдодой баала дэугур яла-жана, ольбоной амь абанан ногоон набиштад татагад гэдэ абба. Сэбигадашалан нугын нуруу баа мүнэн сагаан. Шаргаар нолжор-моор. Тинээр байтар нара-тай асрахан эли болжю, сайбар сагаан хувадай шү-шэрнүүд хүйтэн хүйлээ ад-хаба. Тэтты даа!

Удэр, хонгоуд үнгэржэл биннэ. Удэрнэ халуун тү-ниндөө—гагалюун. Наран хюруу хоёрто набиша намас-тэсбөгүн. Наран хюруу хэр-хөөрөө алтан болошобо юр-тэмса.

Сэгаан нуурайм эрвэн тариалан—алтан шара. Бүр-лэн хада сэл ногоон байнан Сөгэн Хуамни—алтан ша-ра. Ээ даа, ингэд лэ яба-шадаг ногоон хана! Ээ даа, ингэд лэ үнгэршэдэг дуу-тай, шуутай нажар, үелэн, дурлаан, үгын сэгсг дэг-гүүр хүлбэршөн эдир залуу сагай!

СОВХОЗОЙ СТИПЕНДИ АБАГШАД

Хлагтын аймагай Хүдэрнин совхозой дирекци өвдэндөө ажыхыда дээдэ мэргэжэлэй хүдэлмэрлэгшэды бэлдэх талаар ехэхэн анхарал хандуу-ла. Нютагтаа дунда хургуули дүүргэн олохон хубууд, баса-гад совхозойнгоо ажыхыда хүдэлгэ. Тэдэнг саашаадаа ху-ралсаха дуратай. Тингэбшье совхозой үйлдэбэрдэ орол-досотой найнаар ажаллаан дунда хургуултай залуушу-лыс шэлэн олохо, хүдөө ажа-хын болон бусдые мэргэжэ-лэй дээдэ хургуулида совхо-зойнгоо үмэнэбөө ябуулахы тус ажыхын дирекци, партиана

организаци оролдодог байха юм. Байгша ондо Василий Протасов Бурядай хүдөө ажыхын институтай механизациин фа-культетдэ совхозой зууршал-гаар ошожо, оролтын шалгалта эрхимээр бариха ороно. Энэ нү-хэр нөдөндө 10-дахи класс дүүргэдэ, совхоздоо механиза-тороор ажаллаан байна. Мүн 8 класс түгэхөөд совхоздоо хүдэлгэ ябаан Валерий Яки-мов Ивалтын гидромелиорати-на техникумдэ баһал совхо-зойнгоо зууршалгаар эльгэгдэ-н байха юм. Эдэнэртэ совхоз нара бүр-дэ стипенди үгэхэ юм. Манай корп.

„Ленин ба Москва“ гэнэн выставкэ Гаванада нээгдэбэ

ГАВАНА. (ТАСС). «Ленин ба Москва» гэнэн выставкэ Гаванын түүхын музей соо нээгдэбэ. Тэрэ-нэй Кубо-совет хали барисаанй бүтэжэ, Гаванын муниципалитет эн-хидхэлэн байгаа. Дэлхэй дээрхи эгээн түрүүшн социальн гүрнине байгуулагша В. И. Ленинэй Москва-да ажалдажа, ажалуужа байһал үеһэн олон фото-зурагуудаар харуу-лагдан байна. Тэрэһэлэн, москв-гайхидай ажалые, ажыхы, эрдэм-техникэ хүгжөөлгөөдө тэдэнэй туй-лаһан ехэ амжалтануудые, Советсэ Союзай нислэг хотын ехээр наба-ран байһые харуула.

ХИЛЫН

Радио телефон телеграф

Анвар Садат—ОАР-ай Президентын тушаал эзэлэхэ кандидат

КАИР. (ТАСС). ОАР-ай Президе-нтин тушаал эзэлхэр Анвар Садат гэгшн кандидатурэ Арабуудай социальн союзай (АСС-эй) гүйсэ-лэхэ дээдэ советэй дэбжүүлэн та-биһыне Арабуудай социальн со-юзай Центральна Комитет наган хана-лаар найнаан батала гээд МЕН агентствө дамжуула. ОАР-ай Национальна суглаанай

онго яаралтай сессеи октябрийн 7-до болохо юм. Тэрэ сессеи дээрэ тус кандидатурэ дуунуудай гурбанай хоёр хубаар найшагдаха зэргэтэй. Тинбэл, конституциин ёһоор, шынэ Президентин кандидатурэ тушаа бу-гэдэ арадай референдум энэ оной октябрийн 15-да үнгэрэгдэхэ боло-но.

Лабиб Шукейр гэгшын элидхэл

КАИР. (ТАСС). ОАР-ай националь-на суглаанай түрүүлэгшэ Лабиб Шукейр президент Гамаль Абдель На-серей наһа бариланай һүүлээр орон соохи байдал тухай элидхэл Арабуудай Социальн Союзай Центральна Комитетдэй засэди дээрэ хэлэ.

СОЦИАЛИЗМЫН ТУЙЛАЛТАНУУДЫЕ ХАМГААЛАГША

ПРАГА. Социальн Чехословаки энэ үдэрнүүдэ Арадайгаа Арминий оной баярые найрагдалжа байна. Совет Арми, тэрэнэй состав дотор хам-та дайлагдажа ябаан Чехослова-киин сэргэй нэгдэхэ корпусе гит-леровскэ бүлмтарангадта эсэргүү хатуу шанага байдаан соогур Хой-то Славониин Бүяага гэжэ хадын хара оройе 1944 оной октябрийн 6-да эзэлжэ, Чехословакине сүлөөл-жэ ахилһэн байгаа. Тэрэһэнэ хойшо энэ республика эзбэсгэтэ хүсэнүүдэйгэнэй би боло-нон үдэрые 26-дахыа тэмдэглэжэ байнхай.

Чехословакиин эзбэсгэтэ хүсэнүүд-тэ зөрюулэгдан байрай суглаанууд Прагада, Вратиславада боложо, КПЧ-гэй ЦК-гэй Президиумэй гэгшүн, КПЧ-гэй ЦК-гэй секретарь И. Кемп-ный, КПЧ-гэй ЦК-гэй Президиумэй гэгшүн, Славониин Компартиин ЦК-гай Нэгдэлэн секретарь И. Ленарт гэгшэд үгэ хэлһэн байна.

Чехословакиин Арадай Арминий 26 жэлэй ойдо зөрюулэгдан бай-рай засэдиин Прагада боложо, КПЧ-гэй ЦК-гэй Нэгдэлэн секретарь Г. Гулак, ЧССР-эй партианай ба-гүрнэй бусад ажал абуулагшад засэ-дидэ хабаадагша. Варшава до-говорто хабаадагша гүрэнүүдэй нэг-дэлгээд эзбэсгэтэ хүсэнүүдэй, совет сэргүүдэй центральна бүлэгэй гла-вна командованиин түлөөлөгшэд тэрэ засэдиин баһа хабаадагша. КПЧ-гэй ЦК-гэй Президиумэй гэгшүн, КПЧ-гэй ЦК-гэй секретарь, Чехскэ областнуудта партианай хү-дэлмэри хүтэлбэрлэхэ КПЧ-гэй ЦК-гай бөөрөгэй түрүүлэгшэ И. Кемпный сугларалгадай урда үгэ хэлэбэ.

БОЛИВИДАХИ БАЙДАЛ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Боливида сэр-гэргэй урбалта хахэ һадэлгэ гарга-гда, Воскресенин үгөөгүүр, үрөөй байха багта президент Альфредо Овандо Кандиа гэгшн Сант-Крусэ хотодо байха үедэн, Боливиин нис-лэд ЛА-Нас хотын түйтэхэ Мираф-лоресегэй сэргэй гарнизон засагта эсэргүү булалгаа хэжэ. АН агентств-ын мэдээһэнэй ёһоор, арминий ко-мандалагша генерал Рохелио Мира-нда гэгшэ тэрэ булалгаа толгойлоно байна. Булаг офицернүүдэй гараа ташан, арминий радиооор дамжуу-лагдан коммюнике дотор хэлэгдэ-лһэй ёһоор, булалгаа үгэхэгшэд президент Овандин тушаалаа буу-ха тухай, тэрэниэ сэргэй хунтаар булалгаа тухай арилтэ ташан бай-на.

Нислэдэй ба оройей ехэ городууд-ай Орурын ба Кочабамби—авиаци болон гарнизонуд правительствө ба президентые дэмжэжэ. Профсоюзна эмчнүүд урбалта хахэ һадэлгэе бу-руушагаад, правительствө болон президентые дэмжэжэ байһанаа алрихэлэн мэдүүбэ. Информационно агентствонүүдэй мэдээһэнэй ёһоор, правительствө дэмжэдэг частнүүд булалгаанадай гарнизонине хүрээлэжэ.

Л. Свобода Финлянди ошобо

ХЕЛЬСИНКИ. (ТАСС). ЧССР-эй Президент Л. Свобода албан дарагшэ Хельсинки эрбэ. ЧССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Я. Марко, албан тушаалта бусад иянуууд тэрэниэ үдэлсэжэ ябанад.

ЧССР-эй президент Финляндийн республикын президент У. К. Кеккон-нейтай хөөрөөлхэ, тэрэһэлэн орон соогурнь айлшалан ябажа, танил-саха байна.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Боливида ошо байдал сохолодоо, Бүхэ эмхи зур-галууд хагалханай. Оройей президе-нт Альфредо Овандо Кандиа ок-тябрийн 4-дэ нислэдэжэ бусажэ эрбэ, булалгаанадай удамарша ге-нерал Рохелио Миранда гэгшгэтэй улаула.

„БУРЯД УНЭН“ газеттээ

1971 ондо захижа абит

Захижа сэн 12 нэрин. 6 түе. 6 нэрин. 3 түе.

НАМАРАЙ ҺУУЛШЫН НАРА

Октябрь нара манай үргэн Буряад орондо «Алтан намарай» һуулын нара гэжэ тоолодог. Хэвнэйшэ мэдэлээр энэ нарада харилган хагсуу боложо, саяан ородог, хүйтэр нахилдад абадаг гооша. Байгана оной сентябрь нарын сагай уларилтай сасуулаха үзэхэдэ, октябрь нара соо республикын хүдөө нютагтууда дунда ээргээр 9—12 градус доошоо байхар хүлэгдэнэ. Тинхэдэ республика дотор нэгэ градус дулаһана долоон градус хүртэр хүйтэр болохо зэргэтэй. Харин Байгал шадарай аймгуудта 21—24 бусад нютагтууда 27 градус хүртэр хүйтэржэ магад. Мун заримдаа нарада дулаан үдэрнүүдэ хойто болон Байгал шадарай айм-гуудта 16—20, бусад аймгуудта 21—25 градус хүртэр дулаараар хүлэгдэнэ.

Октябрь нара манай үргэн Буряад орондо «Алтан намарай» һуулын нара гэжэ тоолодог. Хэвнэйшэ мэдэлээр энэ нарада харилган хагсуу боложо, саяан ородог, хүйтэр нахилдад абадаг гооша. Байгана оной сентябрь нарын сагай уларилтай сасуулаха үзэхэдэ, октябрь нара соо республикын хүдөө нютагтууда дунда ээргээр 9—12 градус доошоо байхар хүлэгдэнэ. Тинхэдэ республика дотор нэгэ градус дулаһана долоон градус хүртэр хүйтэр болохо зэргэтэй. Харин Байгал шадарай аймгуудта 21—24 бусад нютагтууда 27 градус хүртэр хүйтэржэ магад. Мун заримдаа нарада дулаан үдэрнүүдэ хойто болон Байгал шадарай айм-гуудта 16—20, бусад аймгуудта 21—25 градус хүртэр дулаараар хүлэгдэнэ.

Октябрь нара манай үргэн Буряад орондо «Алтан намарай» һуулын нара гэжэ тоолодог. Хэвнэйшэ мэдэлээр энэ нарада харилган хагсуу боложо, саяан ородог, хүйтэр нахилдад абадаг гооша. Байгана оной сентябрь нарын сагай уларилтай сасуулаха үзэхэдэ, октябрь нара соо республикын хүдөө нютагтууда дунда ээргээр 9—12 градус доошоо байхар хүлэгдэнэ. Тинхэдэ республика дотор нэгэ градус дулаһана долоон градус хүртэр хүйтэр болохо зэргэтэй. Харин Байгал шадарай аймгуудта 21—24 бусад нютагтууда 27 градус хүртэр хүйтэржэ магад. Мун заримдаа нарада дулаан үдэрнүүдэ хойто болон Байгал шадарай айм-гуудта 16—20, бусад аймгуудта 21—25 градус хүртэр дулаараар хүлэгдэнэ.

Аптекин хүдээлмэрлэгшэдэй анхарада

АНОФИТ—РАДИУЛИН

1, 2, 3 гэнэн номортой анофит гэдэг шэнгэн эм олон янзын боло-суулһаа бүриддэг. Тэрэм шэнгэн болгодожо холигдоһон ургамал болон дүрээлэгшэ бодосуула-һаа суглуулагданхай. Анофит эм нюрганин (радиулинт) үбшэндэ тоншы тунхатай байдаг юм. Зүг-өөр тус эм үрчлэй зүшөөлөөр хэрэглэхэ үнөөс ехэтэй байха.

«ПРАВДА БУРЯТИИ» МҮНӨВДЭРЭЙ НОМЕРТО

Нэгэдэхэ хууданада: «Коммунист үгэ абана» гэгшэн түүрүү бэшгэл. «Нүүл-шын аялга»—А. Цыреновэй корреспонденти. Франциин Президент Ж. Помпидуугай Москва эрһэн тухай ТАСС-ай мэдээсэл.

СЭНХИР ЭКРАНУДАТА

Нэгэдэхэ программа гэдэхэ наһал. 18 час 15 минут—«Сасуутан» гэжэ залуушуудай риуулан кинонамур. 18 час 15 минут—«Теплоприбор» кинодай түүхэхэ гэдэг дамжуу-19 час—хүйбүдэтэ зориу-«Осен, домдин и грибы» кинодай түүхэхэ гэдэг дамжуу-«Табан жэлэй эсэстэ» гэгшэн киноуула. 20 час—«Июль» гэгшэ телеочерк. 20 час 15 минут—«Нолония Финляндия» гэгшэ уран найханай киноуула. 20 час 55 минут— опернэй жэмэй киноцет.

ВАРИНОЦИД

Гурбан миллиграмм тусхай шэл соо бэлдэгдэн энэ эм хүнэй худалгай хабадажа, мун шуураангүйсэ түргэхэдэ тунхатай юм. Дурсагдагша эм аргалжа байһан врачай зүшөөлөөр хэрэглэхэ үз-рэгтэй.

Хуордохи хууданада:

«Эрхимүүдэй мүнөөдэрэй амжалта—үгөөдэр коллектив шадбар» гэгшэн В. Кузряновагай статья. А. Кушнаревой «Загаһаша-дай амжалта» гэгшэн фото-репортаж.

Хуордохи программа

«Хуордохи хууданада»—В. Зоркинэй статья. Хилын саанайһаа абтан мэдээсэл-нүүд.

М. ЗАХАРОВА, аптекоуправлениин хүдэлмэрлэгшэ.

ТУНАТАЙ ЗУБШЭЛ

Убшэй үедэ хонгино, чес-ногий гутахгүйн тула ягаад хадагалһаа һэйн бэ? Огород гү, али хуудалда наймаанай газар-нуудһаа абанан хонгино, чес-нон нэгэ—хөвр долоон хонгой тур-шадо коммөтэ соо тарзагаад ха-лаха хэрэгтэй. Тэрэнүүдэ уада поливинилхлор туюмлагта хэлд, холодильнигингаа доод тараг соо хадагалһаа гутахагүй. Зүгээр холодильниггүй байбал, хонгино, чесногө 0—4 градус дулаан га-зарта хадагалаа һаань байн-хай.

Мүнөөдэр республика дотор үлгэртэй байха.

Зарим нютагтуудаар саһан оро-хо. Баруун хойноһоо һула-шагар халхила, мун шагашые халхин буужа магад Ахын, Түнхэнэй ба хойто аймгуудууд 5—10 градус хүйтэн болохо. Улаан-Үдэдэ һуниндөө 6—8 градус хүртэр хүйтэрхэ.

Хуордохи программа

«Хуордохи хууданада»—В. Зоркинэй статья. Хилын саанайһаа абтан мэдээсэл-нүүд.